БР. 178 СОЛУН ЧЕТВРТАК 25. ЈАНУАР 1918. ГОД. ГОДИНА II.

БРОЈ 10 ЛЕПТА

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у Франковој улици број 20.

Власник КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Франковој бр. 20.

Главни уредник ДРАГ. С. ГОГИЋ

Један од даровитијих француских песника из млађег кола г. Пол Тампонијер, официр на нашем фронту, написао је и послао нам ову песму у прози о Српској Души. Песма је посвећена шефу Ратног Пресбироа г. Милану В. Ђорђевићу:

СРПСКА ДУША

— Песма у прози —

Срдачан знак поштовања једног француског официра према капетану г. Милану В. Ђорђевићу при Српској Врховној Команди.

У страви, зебњи, немиру, као и у спокојству, душа српска остаје иста: снажно трепери и више но икад и изнад свега љуби Слободу.

Велика душа једног маленог народа, изаткана од идеализма и племенитих мисли...

Душо Српска, сестро узвишене Белгије, ти ниси ни у колико промењена, изнурена, ослабила, утучена.

Српска Душо, у овим страховитим и трагичним часовима када се судбина Човечанства одиграва на јуначким »Меганданима«, ти отменошћу, племенитошћу и стојицизмом.

»Све је изгубљено осим части«, говораше у Павији наш Франсоа I. А ти си душа мученика, навикнутих на узвишена дела и способних за најлепше примере пожртвовања који се могу дати на овоме свету.

Пол Тапонијер.

Невоља редом иде

Метежи у Аустрији нису само симптоми тешког економског стања него и извесно растројство морала и политике.

Изглед који даје двојна монархија није пријатан. Осећају се да раде у један мах снаге реакционарне, револуционарне и центрифугалне. Осећа се узнемиреност услед руске револуције, која захвата све мислене људе па и самог императора.

Економска народна ситуација је врло тешка. У земљи има више од седамнајест милијарди папирног новца у циркулацији са златним покрићем у касама које не достиже више од 264 милиона. Цене се пењу, папирни новац губи вредност а ажиотажа опада. Овим финансијским тешкоћама треба додати оскудицу у намирницама, и тада се може разумети зашто у овој земљи клијају нереди.

Док бечки радници праве манифестације и приморавају владу да их слуша, пооштрава се војни режим у Чешшкој и полиција растура седнице чешког конгреса и смета публикацији његових одлука.

У Угарској Векерлов кабинет изгледа примиће изборне реформе. Тада ће се број бирача попети за читавих два милиона, што у исто време појачава надмоћност Мађара, који ће у будуће располагати са 62.7 процената гласова а удружени са Немцима у Мађарској са 75 од сто. Но овај пројект не изгледа још довољно сигуран старом политичару као што је Векерле. Он је замишљао да у јеку рата потакне питање о националној војсци, које је било камен спотицања целе аустроугарске политике пре 1914, и да га придода изборним реформама. Везане заједно ове су две реформе сигуране да заједно прођу. Векерле тражи да по овом дуплом програму оснује нову владину странку, и упиње се да за тренутак добије краљево одобрење за свој програм. На овај начин Карло IV биће први приврженик Векерлов а остало ће ићи само по себи, јер ако краљ одобри овај програм, то неће бити програм Векерла но краљев, а који амбициозни политичар може тада одбити и да му не следује? Незна се још шта суверен мисли о тој комбинацији; новости о овом предмету су противуречне.

У спољној политици нису такође бољи изгледи. Италијанска офанзива произвела је промену у Бечу. Уморан од држања руке у ваздуху пружене људима који је нису хтели стиснути, Карло је поново спустио у џеп. Прва жртва новога правца био је гроф Ползер, интиман повереник краљев, који је пао у немилост што је, како се каже, тражио јавно мир. Према Немачкој је Аустро-Угарска у погледу спољне политике потпуно зависна. Она је хипнотисана идејом да добије Пољску и због тога је готова да чини Немачкој и најтеже концесије и да даје чак и такве економске привилегије које не личе много на независност. Поред тога, берлинска влада, тероришући бечку владу, нагони је да непрестано одлаже своје унутрашње реформе, без којих нема унутрашњег мира. По обилатом међусобном оптуживању аустриске и немачке штампе, види се да ово туторство изазива огромно народно незадовољство.

Али и ако је влада по нужди морала да обећа разне реформе, »које не могу бити ускраћене народним масама«, као што је изјавио министар председник Сајдлер, ипак ће данашње несносно економско и политичко стање у Аустро-Угарској морати само да појача борбу, и класну и народносну. Они који у Аустрији спречавају рад Чешког конгреса и анатемишу захтеве о ослобођењу подјармљених народа; они који у Угарској, под фирмом демократије примају један назадњачки изборни закон, и напрежу се да мађаризују војску и тиме још више отежају јарам Словенима тиме само проклмују нову борбу противу наказне своје државе, борбу у којој ће сви потлачени са католичком непомирљивошћу узвикивати, да Аустрија мора да буде уништена.

УЗАЛУДНИ НАПОРИ

Пре неколико дана било је речи у енглеском Доњем Дому и о интригирању бившег грчког краља Константина по Швајцарској.

Посланик Линч питао је, да ли влада зна да се бивши краљ налази у Швајцарској окружен читавом групом најотворенијих немачких пропагандиста, међу којима је и Теотокис бивши грчки посланик у Берлину; да ли зна влада да је та група у сталној вези са Биловом и кнезом Хоенлое; и које мере мисли влада да употреби против ове акције.

Балфур је одговорио, да влада и сама има о томе истоветне информације, и да она са успехом осујећује ову пропаганду.

ДОЧЕК ГРЧКОГ КРАЉА

Грчки краљ стигао је у Солун данас око 9 сати. Специјални воз дошао је до Беле Куле, где су краља дочекале све грађанске и војне власти.

Пред Белом Кулом биле су постројене трупе свих савезничких војсака, над којима је краљ извршио преглед.

После тога краљ је отишао у префектуру, где је примио савезничке власти. Грчке власти примиће сутра.

Краљ Александар остаје у Солуну само два дана а после иде да посети грчке трупе на македонском фронту.

МАЂАРСКА КРИЗА

Берн. — Из Пеште се сазнаје да су уставна странка, странка графа Андрашија и независна странка одлучиле да постану владина странка и да бране програм новог Векерловог кабинета. Пет чланова независне странке одбили су да потпишу тај програм.

Париз. — Председник владе Векерле, представљајући парламенту нови кабинет, изјавио је да Централне Силе искрено желе мир, али се не зна да ли ће преговори у Брест Литовску успети.

ИЗ РУСИЈЕ

Лондон. — У Доњем Дому питао је пацифистички посланик Кинг министра спољних послова, да ли је Русија, у погледу рата још савезничка држава. Г. Балфур је одговорио:

»У колико уговори имају своју вредност, Русија је савезничка држава«.

Кинг је за тим питао, да ли држање Русије према лондонском уговору не мења ништа у њеном положају. Балфур је рекао: »Ово држање, у колико ја знам, ништа не утиче на важност овог уговора«.

Петроград. — Максималисте су публиковали меморандум о преговорима у Брест Литовску.

У меморандуму се вели, да су Руси присилили Аустро-Немце да открију своје анексионистичке прохтеве.

Пошто Руси нису у стању да присиле Аустро-Немце да се одрекну империјалистичких циљева, то више нема никакве наде у успех преговора.

Петроград. — Лењин је изјавио својим пријатељима, да преговори нису довели ни до каквог резултата.

Јутрос је званичан орган максималистичке владе »Известија« објавио један чланак, из кога се да разумети, да су преговори прекинути.

ИЗ СОБРАЊА

Царих. — »Фосише Цајтунг« доноси детаљан извештај са седнице Собрања од 17 јануара и из тог извештаја се види да је дебата била врло бурна. Шеф опозиције Благојев држао је особито оштар говор, рекавши да се мир не може закључити све док се бугарска влада не одрекне својих планова. Говорник је затим врло строго критиковао немачке циљеве рата, тврдећи да је немачка влада данас права сметња за мир.

Затим је Благојев енергично протестовао против држања Централних Сила према Бугарској.

ДОБРЕ ЖЕЉЕ

Лондон. — »Обсервер« објављује интервју, који је папа дао једном америчком листу. Папа је рекао:

»Једна од ствари за коју цео свет треба да се моли Богу, јесте да се ускоро поврати правда и браство на земљу. Неправда је увек била извор беде за човечанство. Независно од других резултата овог рата, он ће, надајмо се, улити народима и уско браство народа«.

АМЕРИЧКА ВОЈСКА

Вашингтон. — Амерички министар марине Данијелс изјавио је да марина има довољно лађа да осигура пренос 500.000 америчких војника у Француску првих месеца ове године. Америчке трупе већ заузимају један део борбене линије.

Заробљеници у Немачкој

I

Један заробљеник после 2 године ропства успео је да се спасе и врати у своју отаџбину. Он даје у своме описавању подробности о стању заробљеника у Немачкој.

После хране најзлеће је питање постеља, која највише интересује заробљенике. За време од тридесет пет месеци постељна слама није ни једном промењена. Пуна гамади, више је шкољива но корисна, тако да сам више волео да спавам на голој дасци или на старим прострти новинама. Али они који су имали само покривач, нису се могли раздвојити од ове постеље, која ипак у неколико штити од зиме.

После дугог времена проведеног у Сенелагеру, био сам у Мајдену затим у Готбу и напослетку у Вартембергу. Очевидац сам не само живота у једном логору но у више њих, а и разне крајеве сам прошао. Чак и у најбољим логорима места која су одређена за заробљенике и барке у којима станују, недовољна су. Догодило ми се да поделим своју бедну постељу са заробљеником који је имао крвављење кичме и који није одешен докле год није упрљао сламњачу. Право је чудо како сам остао незаражен, јер слама није била прокљена.

Жагор, узвици, сузе све се то помешало под рефлексом слабе светлости, као нпр. у Вартембергу најгорем заробљеничком логору који сам видео. Негде светли проста лојана свећа а негде уље од сардине које распростире страшан сирад. У таквом простору проводе изгнаници своје дуге часове очекујући једину радост — пошту.

За време зиме оскудица у угљу чини живот несношљивим. Слабуњави који не могу да се привикну овоме спорту: да трпе, постају ускоро прави болесници. Видео сам да оне који избацују крв шаљу у логор мртвих у Шлезију. Они знају добро шта их тамо чека. Ништа жалосније но ови свакодневни спроводи, где неколико хрчуга прате несретника, који нема ни оне последње утехе да ће видети своју земљу.

Казна је пооштрена два и три пута. Некада три дана сада чине девет дана, десет: тридесет дана. Прљава супа сваког петог дана, других дана само порција хлеба и вода. Не могуће је остати друкче до стојећи за време целог дана у мрачној тамници. За неколико дана оваквог поступања заробљеник постаје анемичан и потребно је да се однесе као болесник. Ове су казне примењиване за најмање узроке. Оно што може да се најсретније догоди по заробљеника, то је да буде позват на рад на какво пољско добро. Ја сам имао ту срећу у Вартембергу. Један заробљеник кажњен је двадесет и један дан шо је пушио у барани. Подофицири се кажњавају затвором у ћелија.

Командир чете у којој сам и сам био, затражио је једног дана суму од 1.200 марака за

исплату чаршава, столова, клупа и постеља. Ми једногласно одбисмо ово тражење. Тада су нам одузети чаршави и сво рубље и продати. Клупе и постеље служиле су за гориво, јер је угаљ у најхладнијим данима био забрањен.

Пакете које добијамо, примамо врло неуредно, после две или три недеље, и то под извесном погодбом. Они су обично потпуно опљачкани и не садрже ни пола онога што је послато. Артикли на које Нејци највише полажу то су: сапун, чоколада, алкохол и дуван...

Туберкулоза је често констатована тако, да су Немци изјављивали, како су сви Французи туберкулозни. У ствари да су Немци, који добро једу, подложени стању у коме смо ми, и код њих би се нашле исте констатације.

У октомбру 1915 послато је у Бокум на фабрички рад око стотине заробљеника подељених у групе од петнајест до двадесет људи. Једна група побунила се и одбила да ради на муницији. Они су страшно кажњени. Приморани су да остану стојећи двадесет и четири часа без пића и јела и без могућности да задовоље своје нужне потребе. Неколико њих, за које се мислило да су коловође, одвојени су настрану затворени у ћелије и тучени кундацима, ногама и песницама. Њихови су се крици разлегали страшно, али сцена се завршила тек кад су ови људи попадали од удараца.

У Минхенбергу се логор не може назвати логором. Ту сам гледао једног стражара, који да би једног заробљеника обесио о један стуб, ставио му је под ноге цигле, па кад је овај био чврсто привезан, измакао му је цигле испод ногу тако, да је заробљеник био готово обешен, ослањајући се о земљу само прстима; у оваком положају остао је око два часа.

Дезинфекција се практикује на следећи начин: Људи из једне чете скупе се са свима својим предметима у 7 часова ујутра. Тада се одведу на врата собе где су тушеви и ту се на отвореном пољу скидају без обзира на време. Све одело и предмети се скупе на гомилу и затворе у једну пећ. Људи улазе под тушеве где се перу а потом воде у други локал без ватре, где чекају потпуно голи два и три часа, док им одело не изађе из пећи. Одело је сво натопљено паром а често толико мокро, да се прво мора да осуши, јер се нема сувог рубља пошто је све прошло кроз дезинфекциону пећ.

ИЗ ТУРСКЕ

Лондон. — Све се вести слажу у томе, да је стање у Турској крајње критично.

У трупама нема никаквог одушевљења. Све оне осећају да је Турска увучена у рат једино да брани немачке интересе. Од једне дивизије, на путу од Цариграда до Палестине, није остало ни половина војника. Три батаљона су одбили да иду на фронт. Кад им је запрећено да ће бити изведени пред ратни суд они су у масама побегли из војске.

У току једне борбе други један батаљон одбио је да се бије.

Немци артилеријом туку јединице, које неће да се боре, не би ли тиме учинили крај овим појавама.

Немачки војници на палестинском фронту добијају троструку плату, према ранијој, док турски војници не добијају ништа. И из ове појаве јавља се јако недисциплиновани дух.

БЕГСТВО КОРНИЛОВА

Париз. — Уредник »Утро Росије« успео је да пронађе Корнилова и пише:

»Могу да објавим једно изненађење.

Корнилов није никада био онамо, где се мислило да се налази, нити је командовао одредима својих приставаца. Сада је доста далеко од фронта тако зване »Црвене Русије«. Он сматра да још није дошао час за акцију, али не очајава и ради.

Врло брзо чуће се о Корнилову; за сада генерал неће, да се о њему води рачуна.

Пронашао сам га у једном готово пустом крају југозападне Русије, са десетак својих људи.

Наравно прво моје питање било је: »Како то, да су сви веровали да се ви налазите у околини Харкова?«

Генерал ми одговори:

— Да, моји текенски Козаци морају бити у оном крају, али давно је, како сам их ја напустио.

Што се тиче мог бегства из Бикова, казаћу вам, да нас није било више од пет затворених генерала. Првих дана децембра Марков је побегао преобучен као шофер. Романовски је утекао у женском оделу; Јоаковски и Деникин у подофицирској униформи. Ја остадох сам.

4. децембра све страже су смењене и нове узете из пољске дивизије. Помислих, да ти људи неће издати Корнилова, и у својој обичајној генералској униформи скочих на коња. Страже ми одаше почаст оружјем кличући: хура! — а одмах с друге стране ограде нађох моје верне текинске Козаке, које су глупе власти сместиле тако близу мене. Наредих им да пођу замном. Сви узјахаше коње без оклевања.

Пре одласка послах Дуканину, незнајући тог часа да је он убијен, ову депешу: »Унапред вам јављам, да напуштам Биков и да одлазим на Дон да тамо, ма и као војник предузмем борбу без милосрђа против издајника отаџбине«.

Затим је дошло брзо бежање. У два дана превалили смо 120 километра. Становништво нам је свуда излазило на сусрет, али болшевици су већ били послали своје одреде да нас гоне.

Тако стигосмо у један мочараран и шумски крај. Један слој леда покривао је барштине, и крхао се под коњским копитама. Неколико је људи тако нестало у води, а у ноћ затим слушали смо крљање болшевичких митраљеза у шуми. Девет мојих људи погинуло је, и болшевици јавише свету о некој великој победи. У ствари нисмо ни знали одакле метци долазе.

Увек смо избегавали жељезничке пруге, пошто су и блиндирани возови били послати за нама у потеру.

Једне ноћи моји козаци, сви муслимани, опколише ме молећи ме да се предамо болшевикима.

— Слободно се предајте — рекох им — али пре убијте свога вођу. Тако ћете однети болшевицима његов леш.

Сви ударише у плач, бацише се лицем на земљу и замолише за опроштај.

Тако смо наставили и другу недељу дана да лутамо.

Све више су нас стезали.

Тада одлучих, да се оделим од својих људи. Да би стигао на Дон преобукао сам се у сељачко одело, скочио у један теретни воз и сами максималистички војници, видећи ме стара и изнемогла, водили су о мени бригу.

Док је Лењин јављао да ја на челу Козака идем на Харков, ја сам са његовим војницима делио чорбу.

Данас сам у заклону, али нисам више онај Корнилов, пун младе снаге; много сам остарио. Рана коју имам на нози, поново се отворила; трпим тешке болове од реуматизма, али чврста воља је остала увек иста.

Овде, далеко од свих, у овој сиромашној колиби, непрестано радим и могу вас уверити, да оног дана кад будем викнуо — »Напред« — силан одјек одговориће на мој позив.

КОД НЕПРИЈАТЕЉА

Амстердам. — Према једном телеграму из Берлина, социјалистички вођа Дитман, осуђен је на пет година затвора у тврђави, за велеиздају и за огрешење о закон о осадном стању. Осим тога кажњен је два месеца затвора за противљење властима. Дитману су признате све олакшавајуће околности.

Берн. — Према вестима из Берлина многи радници и раднице суђени су последњих дана на преком суду и осуђени на врло строге казне.

И поред свих противречних вести изгледа да сва агитација у Немачкој још није угушена. »Берлинер Тагеблат« тврди да су у берлинским радничким предграђима избили нови штрајкови и да се хапшења врше у масима.

Цирих. — Дописник »Берлинер Морген Поста« јавља, да се у Бечу један део радника вратио на рад, али да се у многим фабрикама и даље наставља штрајк.

Изгледа, да радници који и даље штрајкују припадају крајњој левици странке и да нису задовољни са изјавама владе, које је учинила представницима странке.

Ова група радника износи преко 40 од сто од броја свих штрајкача и ради на томе да изазове понова општи штрајк.

»Арбајтер Цајтунг« потврђује ову вест и објављује један чланак, у коме се труди да увери раднике у потребу, да се покоре одлукама главног одбора странке.

Базел. — Напори социјалистичке већине, да раднички покрет сведу само на захтеве, који се односе на унутрашњу политику сматрају се од владе као недовољни и немоћни и зато је завела преке судове и у Берлину и у Хамбургу, где су манифестанти вршили насиља.

Вође независних социјалиста упутили су немачком народу прокламацију у којој указују на пангерманистички анексионизам као на једини разлог за продужење рата. Пангерманистички органи наговарају владу да безобзирно поступи према њима.

Цирих. — »Минхенер Најесте Нахрихтен«, које иначе нису сумњиве као систематска опозиција, објављују ове увиђавне и очајне редове: »Кад неки енглески листови примећују да се немачки снови нису остварили, ми само треба да слушамо лекцију. Извесно фантастична уображења не само што трују наш рођени народ, већ дају нашим противницима обавештења, која н и с у без вредности, а која не ојачавају наш положај у иностранству.«

Цирих. — После Чернинова говора у аустријској делегацији прешло се на дискусију.

Валднер је одобрио политику гр фа Чернина и савез са Немачком; пољски социјалиста Дашчански захтевао је да се сазове конгрес Пољака и да се на њему реши судбина Пољске; социјалиста Еленбоген рекао је, да је задовољан изјавом Черниновом и тражио је, да Аустријска влада упути непријатељима нове предлоге преко председника Вилсона.

Посланици Странски, Чех, и Корошец, Југословен говорили су против Чернинова говора.

Цирих. — Примећује се све већа узнемиреност и разочарање у аустријској штампи због неуспеха преговора у Брест Литовску.

»Фреиденблат« констатује, да се на конференцији појављују све нове тешкоће. Њих не стварају аустро-немачки делегати, већ руски, који непрестано предлажу неке нове услове. Њихово дожање личи на праву опструкцију.

Много узнемирује и сукоб између болшевика и Украјинаца, о коме је говорио »Чернин у аустријској делегацији.

»Рајхспост« пише: »Ако болшевици не буду хтели признати украјинске делегате, то ће бити озбиљна сметња за успешно завршење преговора. У том случају показало би се, да Троцки нема озбиљне намере«.

»НАРОД« ће од сутра почети да објављује најновију партију признаница, које су стигле на послати новац у Србију.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Дан миран на целом фронту осим у области Обрив, где су обе артилерије биле нешто активне. Два непријатељска покушаја препада у области шуме де Фос одбијена су.

Авијатика. — Прекјуче је једна француска ескадрила летела над Сарбруком и бацила на овај важан железнички чвор 3600 кгр. пројектила. Немачки авиони, у више група, напали су ескадрилу. Француски авијатичари примили су борбу и оборивши три немачка апарата, вратили су се неповређени у своје базе.

Извештај Штаба Источне Војске. — Једна непријатељска извидница одбијена је у области Сокоча.

Наша тешка артилерија вршила је разорно гађање на непријатељске ровове и батерије северно и северозападно од Битоља.

Наша артилерија против аероплана натерала је један непријатељски авион, да се нагло спусти на источној обали Преспанског језера

Други један апарат оборен је у области Тополчани. Наши авиони успешно су бомбардовали депое у Богданцима и у Порни као и логоре северно од Ђевђелије.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Покушаје непријатељских испада у близини Меникура и Авиони успешно су одбијени. Добили смо нешто заробљеника.

Осим нешто артилеријске активности, с једне и с друге стране у близини Аржикура и јужно од Ланса, ништа важнијег.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Осетна активност наших патрола, које су добиле заробљеника. Јача артилеријска акција дуж Пјаве и у зони канала Бренте. Авијатичарска активност на целом фронту.

Италијанске и енглеске ескадриле за бомбардовање успешно су тукле непријатељске трупе близу Фримо ано и авијатичарске паркове у Сан Бакомо ди Вења. Наши дирижабли су изазвали велики пожар у депоу муниције у Сан Стино ди Л-венца. Оборено је пет непријатељских авиона од којих су три оборили Енглези. — Синоћ је опет бомбардована Венеција Местре и Тревизо. Нема штете ни жртава.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

БЕРН. — »Форверц« је опет забрањен.

ПАРИЗ. — Према »Тану« који се обавештава из швајцарског извора, последњи говор Чернинов био је резултат једног компромиса између цара Карла и Чернина. Тај говор изазвао је незадовољство у Берлину.

БЕРН. — Јуче је у Берлину држан крунски савет под кајзеровим председништвом. На њему су били: Кронпринц, Лудендорф, Талат паша, Радославов, Хертлинг, Килман, Чернин и немачки амбасадор у Бечу.

ЛОНДОН. — »Дељи Мел« јавља из Вашингтона, да је државни секретар за финансије, Адо, изјавио Трговачком Одбору, да ће Америка утрошити до јуна месеца 50 милијарди на ратне циљеве. У ту суму урачунати су и зајмови, који се дају Савезницима.

ЛОНДОН. — Енглески званични кругови сматрају да штрајкачки покрет у Немачкој неће имати озбиљног утицаја на општу политику Немачке, у толико пре што његова јачина опада.

РИО ДЕ ЖЕНЕИРО. — Према извештајима који су стигли министарству војном, број пријављених добровољаца у Бразилији износи преко 500.000 људи.

ПАРИЗ. — Један официр из пољске јединице, која је недавно искрцана у Француској, изјавио је, да већ до сада пољска добровољачка армија у Америци износи преко 125.000 људи.

ЛОНДОН. — Пуковник Репингтон примио је понуду »Морнинг Поста« да постане његов ратни дописник.

ЛОНДОН. — Једногласно је одобрен у парламенту, у трећем читању закон о ефективима.

МАЛИ ОГЛАСИ

Српско Трговачко Друштво

Улица Александра Великог број 7, обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Препоручује нашем свету, да се користи услугама ове новчане установе за све своје послове. Врши на својој благајни размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима. —10

Одговорни уредник, *ДРАГ. С. ГОГИЋ* Штампарија, *АКУАРОНИ*